

VDVACCOUNTANTS.BE
ACCOUNTANTS - BELASTINGCONSULENTEN

Tomt 4, 9520 Vlierzele / Voskenslaan 127, 9000 Gent
T 053 77 66 66 F 053 77 66 60 M 0486 17 47 57
www.vdvaccountants.be devlop@vdvaccountants.be
BTW BE 0471 998 832 KBC 734-0121220-76

*Keuzemogelijkheid tussen de notionele interestaftrek en de investeringsreserve
Bespreking aan de hand van een voorbeeld*

Inleiding

Investeringsreserve

We kennen de investeringsreserve die een vennootschap toelaat om van haar boekhoudkundige winst een deel vrij te stellen van belasting. Deze reserve is gekoppeld aan **verschillende voorwaarden** waaronder de investeringsvoorwaarde die de vennootschap verplicht om binnen de drie jaar, vanaf het begin van het boekjaar waarin de reserve wordt aangelegd, te (her)investeren.

De reserve wordt op een passiefrekening geboekt en is vrijgesteld zolang deze daar geboekt blijft (onaantastbaarheidsvoorwaarde).

Deze maatregel is **enkel** ten voordele van **KMO-vennootschappen** die het verlaagd tarief genieten.

Notionele interestaftrek

Naar aanleiding van de discriminatie tussen financiering met vreemd vermogen (intresten aftrekbaar als kost) en eigen vermogen (dividenden belastbaar in de vennootschap) is met de wet van 22 juni 2005 een belastingaftrek voor risicokapitaal ingevoerd, de notionele interestaftrek.

Deze aftrek is van toepassing vanaf het aanslagjaar 2007 met uitzondering van de vennootschappen die na 29 april 2005 de afsluitingsdatum van hun boekjaar nog hebben gewijzigd.

De notionele interestaftrek staat **elke vennootschap**, op enkele uitzonderingen na, **onvoorwaardelijk** een extra fiscale aftrek toe ten belope van een bepaald percentage op het opgebouwde gecorrigeerd eigen vermogen.

De wet van 22 juni 2005 vermeldt ook dat er geen combinatie mogelijk is van de notionele interestaftrek met de investeringsreserve. De vennootschap zal dus moeten kiezen tussen één van beiden.

Welke keuze zij moet maken zal duidelijk worden in onderstaande verhandeling.

Voorbeeld

Balans per 31/12/20XX

ACTIEF

Materiële vaste activa

Gebouw	242.425,00 €
Afschr. gebouw	-29.091,00 €
Herwaardering gebouw	100.000,00 €
Afschr. herwaardering gebouw	-3.000,00 €
Install./Mach.&Uitrusting	45.244,00 €
Afschr. Install./Mach.&Uitrusting	-27.146,40 €
Meubilair & rollend materieel	176.291,00 €
Afschr. meubilair & rollend materieel	<u>-35.258,20 €</u>

Totaal 469.464,40 €

Financiële vaste activa

Aandelen dochtervennootschap	28.000,00 €
Andere aandelen	5.000,00 €
Borgtochten betaald in contanten	<u>3.450,00 €</u>

Totaal 36.450,00 €

Voorraden

Voorraad grondstoffen	15.268,00 €
Voorraad goederen in bewerking	7.316,00 €
Voorraad handelsgoederen	<u>67.938,00 €</u>

Totaal 90.522,00 €

Vorderingen op ten hoogste één jaar

Handelsdebiteuren	26.947,00 €
Dubieuze debiteuren	5.369,00 €
Geboekte waardeverminderingen	-3.993,50 €
Terug te vorderen BTW R/C	3.943,29 €
Terug te vorderen Venn.B. aj. 2005	<u>1.638,97 €</u>

Totaal 33.904,76 €

Geldbeleggingen en liquiditeiten

Aandelen	25.000,00 €
Bank	15.295,68 €
Kas	<u>1.694,12 €</u>

Totaal 41.989,80 €

Overlopende rekeningen

Over te dragen kosten 3.729,15 €

Totaal Actief **676.060,11 €**

PASSIEF

Kapitaal

Geplaatst kapitaal	275.000,00 €
Niet opgevraagd kapitaal	<u>-72.500,00 €</u>

Totaal 202.500,00 €

Herwaarderingsmeerwaarden

Herwaarderingsmeerw. gebouw 97.000,00 €

Reserves

Wettelijke reserve	27.500,00 €
Belastingvrije reserve	16.425,26 €
Beschikbare reserve	<u>33.587,38 €</u>

Totaal 77.512,64 €

Overgedragen resultaat

Overgedragen winst 163.433,96 €

Kapitaalsubsidies

Kapitaalsubsidies	30.000,00 €
In resultaat opgenomen	<u>-12.000,00 €</u>

Totaal 18.000,00 €

Voorzieningen

Voorzieningen voor grote onderhouds- en herstellingswerken 35.000,00 €

Schulden op meer dan één jaar

Leasing	7.500,00 €
Lening	<u>21.600,00 €</u>

Totaal 29.100,00 €

Schulden op minder dan één jaar

Leasing	3.000,00 €
Lening	7.200,00 €
Leveranciers	18.395,35 €
Te betalen bedrijfsvoorheffing	6.267,38 €
Te betalen RSZ	8.683,11 €
Voorziening vakantiegeld	<u>9.967,67 €</u>

Totaal 53.513,51 €

Totaal Passief **676.060,11 €**

Toelichting balans

Activiteit: productieonderneming.

Een gebouw in eigendom dat gedeeltelijk wordt bewoond door haar zaakvoerder.

De post meubilair en rollend materieel omvat volgende bestanddelen:

- Kunstwerk die in de inkomhal van het gebouw hangt: 15.000,00 €
- Ferrari Testarossa van het bouwjaar 1984 met netto-boekwaarde: 52.400,00 €
- Burelen en meubilair met netto-boekwaarde: 11.673,22 €
- Vrachtwagens met netto-boekwaarde : 61.959,58 €

Aandelen van een dochtervennootschap t.b.v. 28.000,00 € (500 aandelen) en van een andere kleinere vennootschap t.b.v. 5.000,00 € Ook heeft zij nog aandelen die aangehouden worden als geldbelegging t.b.v. 25.000,00 €

Belastingvrije reserve omvat een investeringsreserve.

Kapitaalsubsidies zijn reeds voor 12.000,00 € in resultaat opgenomen.

Balans per 31/12/(XX+1)

Het boekjaar wordt afgesloten met een winst van 67.394,12 € waarvan bij algemene vergadering wordt beslist dat er nog 10.000,00 € als tantième zal worden uitgekeerd aan de zaakvoerder.

De aandelen van de dochtervennootschap werden gedeeltelijk (225 aandelen) verkocht op 2 mei 2006.

Tijdens het boekjaar is er in volgende activa geïnvesteerd (bedragen exclusief BTW):

- 23 januari 2006: aankoop van een lichte vrachtwagen: 14.597,13 €
- 10 augustus 2006: nieuw bureel: 17.255,17 €
- 5 november 2006: schilderij om het nieuw bureel op te fleuren: 2.400,00 €

Ook werd op 13 juli 2006 voor een tweede zaakvoerder een gebouw aangekocht voor 264.000,00 € Hij bewoont dit gebouw slechts voor een deel, het overige is beroepsmatig.

Het kapitaal van de vennootschap werd in de maand maart volledig volstort.

Bespreking

Notionele interestaftrek

Voor de berekening van de notionele interestaftrek vertrekken we van het eigen vermogen van het voorgaande belastbaar tijdperk.

Dit is het eigen vermogen zoals blijkt uit de jaarrekening die wordt opgesteld overeenkomstig de wetgeving betreffende de boekhouding en de jaarrekeningen van vennootschappen. Met andere woorden van de rubriek I. Kapitaal tot en met de rubriek VI. Kapitaalsubsidies.

In het voorbeeld:

Kapitaal:	202.500,00 €
Herwaarderingsmeerwaarden:	97.000,00 €
Reserves:	77.512,64 €
Overgedragen winst:	163.433,96 €
Kapitaalsubsidies:	<u>18.000,00 €</u>
Totaal eigen vermogen:	558.446,60 €

Vervolgens moet het eigen vermogen nog verminderd worden met een aantal bestanddelen om dubbel voordeel te vermijden:

1) De fiscale nettowaarde van de aandelen (deelnemingen van minstens 10 % in het kapitaal) die recht geven op DBI-aftrek.

In het voorbeeld:

Totaal eigen vermogen:	558.446,60 €
Fiscale nettowaarde aandelen:	<u>-33.000,00 €</u>
Eigen vermogen na correctie:	525.446,60 €

Hier moet wel opgemerkt worden dat de aandelen die worden aangehouden als geldbelegging niet in mindering moeten gebracht worden omdat deze geen recht geven op DBI-aftrek.

2) De netto-boekwaarde van materiële vaste activa **of gedeelten ervan**, in zover de erop betrekking hebbende kosten op onredelijke wijze de beroepsbehoeften overtreffen.

In dit voorbeeld gaan we er van uit dat 60 % van de kosten de beroepsbehoeften op onredelijke wijze overtreffen.

Totaal eigen vermogen:	525.446,60 €
Netto-boekwaarde actief	
52.400,00 €* 60 % =	<u>-31.440,00 €</u>
Eigen vermogen na correctie:	494.006,60 €

3) De boekwaarde van de bestanddelen die als belegging worden gehouden, die door de aard ervan niet bestemd zijn om een belastbaar periodiek inkomen voor te brengen en die (indien het een private persoon was) eerder tot het privé-vermogen behoren.

Aangezien op 5 november van het boekjaar een schilderij is aangekocht, moet dit niet voor de volledige waarde worden gecorrigeerd maar enkel ten beloop van het aantal maanden dat het eigendom is van de vennootschap.

Iedere wijziging gedurende een bepaalde maand, wordt geacht plaats te vinden de eerste dag van de volgende maand.

In het voorbeeld:

Totaal eigen vermogen:	494.006,60 €
Boekwaarde kunstwerk:	-15.000,00 €
Boekwaarde schilderij	
2.200,00 € * 1/12 =	<u>-200,00 €</u>
Eigen vermogen na correctie:	478.806,60 €

4) De boekwaarde van onroerende goederen of andere zakelijke rechten met betrekking tot onroerende goederen, gebruikt door bedrijfsleiders eerste categorie, of gebruikt door hun echtgenoot of hun kinderen waarover zij of hun echtgenoot het wettelijk genot van de inkomsten hebben.

In het voorbeeld:

Totaal eigen vermogen:	478.806,60 €
Boekwaarde gebouw 1:	-310.334,00 €
Boekwaarde gebouw 2	
264.000,00 * 5/12 =	<u>-110.000,00 €</u>
Eigen vermogen na correctie:	58.472,60 €

Opmerking: De minister van Financiën heeft echter gesteld dat indien de netto-boekwaarde van het beroepsmatig deel **duidelijk en afzonderlijk** op de balans en in de jaarrekening op een afzonderlijke subrekening van de jaarrekening van de betreffende vennootschap terug te vinden is, daarop wel notionele interestaftrek mogelijk is.

De reden van deze laatste 3 correcties is vermijden dat vennootschappen, naar aanleiding van het wegvallen van het inbrengrecht van een half procent, het eigen vermogen opkrikken door deze bestanddelen in de vennootschap in te brengen.

5) Herwaarderingsmeerwaarden (die geen betrekking hebben op activabestanddelen die al uitgesloten zijn) en kapitaalsubsidies.

In het voorbeeld:

Totaal eigen vermogen:	58.472,60 €
Kapitaalsubsidies:	<u>-18.000,00 €</u>
Eigen vermogen na correctie:	40.472,60 €

De herwaarderingsmeerwaarde op het gebouw moet hier niet (nogmaals) in mindering worden gebracht omdat deze al is opgenomen onder de correctie van de onroerende goederen hierboven.

Ook zijn positieve correcties mogelijk, indien bestanddelen van het eigen vermogen aangegroeid zijn of “besmette activabestanddelen” verkocht zijn gedurende het boekjaar. Ook hier moet rekening gehouden worden met de periode dat dit bestanddeel in de onderneming aanwezig is.

In het voorbeeld:

Totaal eigen vermogen:	40.472,60 €
Kapitaalvolstorting:	
72.500,00 €* 9/12 =	+54.375,00 €
Verkoop aandelen:	
12.600,00 €* 7/12 =	<u>+7.350,00 €</u>
Eigen vermogen na correctie:	102.197,60 €

Voor het aanslagjaar 2007 is de toe te passen intrestvoet bepaald op 3,442 % of 3,942 % (**een half procent meer**) voor KMO-vennootschappen (voor aanslagjaar 2008: 3,781 % of 4,281 %)

Notionele interestaftrek: $102.197,60 \text{ €} * 3,942 \% = \mathbf{4.028,63 \text{ €}}$

Indien de vennootschap in een bepaald boekjaar geen of onvoldoende winst heeft, kan de notionele interestaftrek worden overgedragen op de winst van de zeven volgende kalenderjaren.

Investeringsreserve

Voor de berekening van de investeringsreserve vertrekken we van de boekhoudkundige winst van het boekjaar.

Hierbij moet eerst nagegaan worden of de vennootschap aan een aantal **voorwaarden** voldoet of zal voldoen:

- in aanmerking komen als KMO-vennootschap voor het verlaagd tarief
- de investeringsreserve op een afzonderlijke post van het passief boeken (onaantastbaarheidsvoorwaarde)
- binnen de drie jaar na aanleg van de reserve, voor datzelfde bedrag, investeren in materiële of immateriële vaste activa die in aanmerking komen voor de investeringsaftrek.

Ten beloop van 50 % van het gereserveerde belastbaar resultaat mag vrijgesteld worden. Dit met een absoluut maximum van 18.750,00 €

In voorkomend geval moet het gereserveerde belastbaar resultaat gecorrigeerd worden met volgende bestanddelen:

- de vrijgestelde meerwaarden op aandelen
- het vrijgestelde gedeelte van de meerwaarden op personenwagens, wagens voor dubbel gebruik en minibussen
- de vermindering van het gestort kapitaal
- de vermeerdering van vorderingen van de vennootschap op aandeelhouders, bedrijfsleiders van de eerste categorie, de echtgenote van bedoelde bedrijfsleiders en kinderen waarvan zij het wettelijk genot hebben

In het voorbeeld:

Winst van het boekjaar:	67.394,12 €
Tantième:	<u>-10.000,00 €</u>
Aangroei belaste reserves:	57.394,12 €

De aangroei wordt beperkt tot 37.500,00 € waarvan 50 % mag worden vrijgesteld. In dit geval kan dus het maximum van 18.750,00 € worden aangelegd als investeringsreserve.

Indien de investeringsreserve wordt aangelegd dan mag de vennootschap voor dat boekjaar en de twee daaropvolgende boekjaren geen notionele interestaftrek toepassen.

Conclusies

- 1) De investeringsreserve is aan verschillende voorwaarden onderworpen en niet van toepassing op grote ondernemingen. De notionele interestaftrek daarentegen is op alle vennootschappen van toepassing. Er zijn enkele beperkte uitzonderingen.
- 2) De notionele interestaftrek is een extracomptabele aftrek in de aangifte Venn.B., na DBI en vóór aftrek vorige verliezen en zal later nooit meer belast kunnen worden. De investeringsreserve echter moet op een rekening van het passief geboekt worden en zal uiterlijk bij vereffening van de vennootschap belastbaar zijn. Het is een louter belastingsuitstel waaraan dan nog een investeringsverplichting vasthangt.
- 3) De keuze voor de investeringsreserve is mogelijk wanneer er geen of weinig eigen vermogen is of veel “besmette activa” aanwezig zijn in de vennootschap, waardoor het eigen vermogen wordt opgeslorpt. Natuurlijk rest de vraag of je voor het bedrag dat mag aangelegd worden als investeringsreserve kan investeren in de periode van drie jaar. Is dit niet het geval dan is de investeringsreserve integraal belastbaar in het jaar van verstrijken van de periode van drie jaar, met nalatigheidsintresten van 7 % per jaar, en zonder enige mogelijkheid van aftrek DBI en vorige verliezen.
- 4) Wanneer een investeringreserve wordt aangelegd dan mag voor dat jaar en de twee daaropvolgende jaren geen notionele interestaftrek worden toegepast. Daardoor wordt het al voordeliger om vanaf een notionele interestaftrek van 6.250,00 € (m.a.w. een gecorrigeerd eigen vermogen van 158.548,96 €) de notionele interestaftrek toe te passen. Tenzij je de volgende jaren ook een investeringsreserve zou aanleggen, maar je kan toch ook niet blijven investeren...!?
- 5) De winst die wordt gereserveerd bij de investeringsreserve is onderworpen aan de onaantastbaarheidvoorwaarden waardoor deze niet mag uitgekeerd worden, tenzij met integrale belasting ervan. Wanneer notionele interestaftrek wordt toegepast is dit louter een bewerking in de aangifte Venn.B. die geen invloed heeft op de uitkeerbaarheid van de winsten.